

ישעא ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבקהילת "מקור חיים" יע"א בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

להצלחת דן בן חנה וזוג' עכב"ב-לבריאות שמירה עליונה והרמת קרן המזל וכט"ס לעד אכי"ד

ערש"ק פרשת "ויחי", י"א בטבת תשע"ה גליון מס' 451

מי "התעצל" לראות את הזופץ זויים?

סיפר הגאון רבי מנחם צבי ברלין, ראש ישיבת רבינו חיים עוזר: "נסעתי במונית לירושלים ובדרך פתחתי חומש ולמדתי פרשת השבוע. לידי ישב צעיר כבן עשרים ועיין בעיתון. הוא קרא וקרא, הפך עוד עמוד ועוד עמוד, וכשהגענו לטלזסטון ביקש לרדת. הנהג עצר, והנהג הבחור לוקח את העיתון, מקמט אותו ואחר כך קורעו לגזרים, ולפני שהוא יורד מהמונית מפליט בכעס עצור: "אוף, כל יום אותו דבר". באותו רגע נחו עיני על החומש שהיה בידי וחשבתי לעצמי: כל הדורות שלפנינו למדו את פרשת השבוע הנוכחית אלפי אלפי פעמים וחידשו בה דברים ללא סוף. הרי כמה ספרים נכתבו כדי לבאר את פסוק התורה. והנה, גם אני עצמי לומד את הפרשה מזה עשרות שנים ותמיד תמיד אני מוצא בה חידושים מפליגים שלא ידעתיים קודם. מידי שנה בשנה ניגלים לעיני זהוררי אור שלא האירו לי אשתקד. ואילו הבחור שישב פה לצדי, החזיק בעיתון שהיה אמור לדווח לו על "חדשות" שארעו אתמול, והרי החדשות הטוריות הללו לא היו אותן חדשות של שלשום וגם לא של לפני שלשום, למרות זאת לא מצא בעיתון כל חדש, עד שקרעו לגזרים וטענתו בפיו: "כל יום אותו דבר...". סיפור נפלא בכוחו ללמדנו מוסר מאלף ומרענן על ערכה של תורתנו הקדושה ועל כך שהחידושים האמתיים בעולמנו נמצאים רק בעולמה של תורה. בפרשתנו קוראים אנו על הברכות הגדולות שקבלו השבטים הקדושים. שבט יששכר שהקדיש את כל ימיו ומרצו ללמוד התורה וזכה שרוב סנהדרין היה משבטו וזכה להרביץ תורה בישראל קיבל ברכה גדולה מיעקב אבינו: "יששכר חמור גרם רובץ בין המשפתיים" החמור בעל עצמות חזקות מאוד, והתברך שבט יששכר שיהיה חזק כחמור לטעון ולסבול את עול התורה. כמו כן התברך שבט יששכר בתכונה נוספת שיש לחמור. החמור כשהוא טעון מסע כבד וחפץ הוא לפוש ולנוח, אין הוא פורק מעליו את משאו, אין הוא מטה על צידו ומנער את המשא הכבד מעל גבו, אלא רובץ הוא שכל משאו עליו, כך הוא נח. שבט יששכר התברך שגם אם יהיה עליהם משא כבד, גם אם יהיו נעים ונודים, מטולטלים ועייפים לעולם אין הם יניחו את התורה ומצוותיה, לעולם הם לא יפרקו את עולם מדרך השם אלא תמיד הם והתורה הקדושה יהיו כחד מחתא כחטיבה אחת. ברכה גדולה וחשובה עד בלי די! ובואו ותקראו סיפור מופלא כיצד זוכים לגדול בתורה כיצד זוכים להיות מופלג בתורה. ומסופר שהרה"ג רבי שלמה לווינשטיין סיפר ושאל פעם את הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ', ראש ישיבת פונובויז' לצעירים, אם זכה לראות את פניו של החפץ חיים. משהשיב הגאון בשלילה, התעניינתי על הדבר, משום שבחישוב השנים, וכן מצב המקום בו למד, יוצא שהיה באפשרותו של הגאון רמ"י לראות את החפץ חיים. וראש הישיבה השיב לי כדברים האלה: נכון פעם אחת הודיעו בישיבה בה למדתי שהחפץ חיים מגיע לעיר. כל בני הישיבה שמחו מאוד על כך, והלכו לראות את פניו של גדול הדור. ואני, המשיך הגמרא, "התעצלתי... משפתח הרב לווינשטיין עיניי בתמהון לשמע ההתעצלות הזו, הסביר רבי מיכל יהודה את דבריו ואמר: "גם אני מאוד רציתי לראות את פניו של החפץ חיים, אבל יותר רציתי לשבת וללמוד עוד דף של גמרא... ע"כ. אחים ואחיות יקרים, נבין ונדע שיש בקירבנו את הדבר הכי חשוב והכי נפלא בעולם זוהי תורתנו הקדושה. נדבק בה ונחיה על פיה ונזכה לכל הברכות הכתובות בה ולגאולה במהרה!

הארט פנים!

נתאר לעצמנו: אדם שעמל לפרנסתו והיה מביא טרף לביתו דבר יום ביומו, והנה באחד מן הימים חלתה אשתו, וממילא נשאר רתוק למיטתה והחליפה בטיפול בילדיו, יום רדף יום חובות כבדים מנשוא השתגרו על צווארו, כאשר לא היה נראה אפילו שביב של אור, אולם יהודי הוא וידע שמאחרי כל הקשיים נמצא ועומד, אבא שאוהב ודואג בכל עת, פתח את פיו בתפילה נרגשת, מעומקא דליבא תפילה שאכן בקעה רקיעים. לאחר התפילה ניגש אליו אחד המתפללים שהרגיש בצערו וביקש שיגלה לפניו את סגור ליבו, היהודי אכן סיפר ותאר לפניו בקצרה את מצבו הדחוק אליו נקלע, הצאות הרפואה הרבות מלבד ההוצאות השוטפות וכו' וכו'. אותו יהודי יעץ עצה שיגש אל בתי הכנסת ויקש מאחינו בית ישראל לתת יד וכתף בכדי להציל את משפחתו מהרפת רעב, נכון לא נעים הדבר כלל ועיקרו אולם ההכרח לא יגונה! היפך האדם במחשבתו פעמיים ושלוש והחליט שאכן אף על פי שאין זה מטיבנו ומעולם לא נמנע מלהגור ולחזק לקולה, אולם למען ילדיו ורעייתו מוכן הוא לסבול חרפתו. ואכן עוד באותו יום ניגש לבית הכנסת שבקצה העיר למען לא כירוהו עובדים ושבים. לאחר תפילת המנוחה, קרא בקול וניגש לכל מי שאין יכול לסייעו ברב או במעט! לפתע ניגש אליו אדם חמור סבר וביקשו לגשת עימו הצידה, לאחר שבירר אותו אדם את הפרטים עד לאשורם כאשר כל העת פניו כבושים בקרקע הוציא צ'ק וחתם על אותו על הסכום המכסה את כל החובות שהצטברו ומיד הסתלק מהמקום, העני הנרגש התפעם עד למאוד בבואו לצאת מביהכ"ס ולשוב לביתו ניגש אליו אחד המתפללים אשר חזונו הוכיחה עליו כגוף עדים שאלו הם על המאוד. העיר את עיניו לפניו וביקרו בשמחה ובטוב לבב שה' יתברך ישלח ברכה בכל מעשה ידיך ורפואה שלימה יתן לרעיך, אף הפסיר בלשונו ואמר דע לך שהעולם גלגל וה' יתברך עוד יחדש שימך כבתחילה! אם יבקשו מאיתנו, אמרו נא מה יש לכם לומר על אותם אנשים שפגש מסתבר שהיינו מפטירים ואומרים שיפה מצד העני שבא ועודד אף על פי שלא נתן ואף לא שקל בודד. אולם העשיר ואשרי ואשרי חלקו שהשיג נפש מיישראל וכל מציל נפש מיישראל כאילו הציל עולם ומלואו! הגמרא בכתובות "טופחת" על פנינו אמר רבי יוחנן, גדול המלבין שיניים לחבירו יותר ממשקהו חלב שזמנא "ולבן שיניים מחלב". ובאבות דרבי נתן (פ"י ד') מובא דבר נפלא "והוי מקבל את כל אדם בסבר פנים יפות. כיצד? מלמד שאם נתן אדם לחבירו כל מתנות טובות שבעולם ופניו כמשיים בארץ - מעלה עליו הכתוב כאילו לא נתן לו כל מתנת שבעולם" נמצאנו למדים פלאי פלאים כמה גדולה כפולה ומכופלת הארת פנים של כל יהודי ויהודי (והן אמת שאין זה סותר שכל אחד שיכול צריך ומחוייב לתת ולעזור כפי אשר חנוה ה') נזכה להאיר פנים ונזכה מידה כנגד מידה שה' יתברך יאר פניו אלינו כל הימים!

זמני כניסת השבת ויציאת השבת

	כניסת שבת	יציאת שבת	רבונו שבת
ת"א	16:26	17:28	18:00
י-ם	16:12	17:27	18:05
חיפה	16:15	17:26	18:01
ב"ש	16:33	17:25	18:06

הפטרת השבוע: ויקרבו ימי דוד

מיטעמים לשבת

בניהם או נכדיהם, לפיכך בירך אותם יעקב אבינו, שיהיו ראויים להיקרא עליהם שם אבותיהם, לבל תהי חרפה בכך אם יאמר שהם הינם נכדיהם וניניהם של אברהם יצחק ויעקב.

(תורת הפרשה)

”ועיני ישראל כבדו מזוקן”
(מח,י)

מסופר על השרף רבי מנדל מקוצק, שעשרים שנה לפני הסתלקותו הסתגר בחדרו והיה פרוש מהעולם ומלואו. את הליכותיו הסביר תלמידו, רבי זאב וולף מסטריקוב, חכם העדה: כתוב: **”ועיני ישראל כבדו מזוקן לא יוכל לראות”**. והדברים תמוהים: יעקב אבינו, רגל רביעי במרכבה, עליו יאמר **”ועיניו כבדו מזוקן? אכן כבר תרגם אונקלוס: ”יקרין מסיבו”, נעשו יקרים מזקנה, שוב לא יכלו לראות בהבלי העולם הזה...**

(תורת הפרשה)

המכוון לחרב וקשת פשוטות, הרי צריך היה לומר תחילה **”בקשתי”** ואחר כך **”בחרב”**. אלא, יש להסיק מזה שהמכוון כאן למצוות ולמעשים טובים, והמלחמה - מלחמת היצר היא, ובמלחמת היצר הסדר הוא אמנם הפוך - בתחילה מתנהל המאבק מקרוב, כדי לגרש את היצר מתוך הלב, לאחר שקנה לו שם שביתה עוד מיום הלידה - **”כי יצר האדם רע מנעוריו”**, ורק לאחר מכן, משכבר גורש היצר, יש לנהל נגדו את המלחמה מרחוק, שלא יוכל לחזור למקומו הקודם. וזהו **”בחרבי ובקשתי”** - את מלחמת היצר מקרוב ומרחוק, ניהלתי בעזרת המצוות והמעשים הטובים...

(מעינה של תורה)

”ויקרא בהם שמי ושם אבותי”
(מח,טז)

כאשר הבנים הולכים חלילה בדרך הרע, הרי הוריהם וסביהם בושים ונכלמים כשקוראים בהם את שם

”מאשר שבנה לזמו והוא יתן מעדני בולך” (מט,כ)

”מאשר” - כל אדם מישראל ילמד נא לקח מאשר: **”שבנה לחמו”** - המאכלים השמנים והדשנים ביותר היו לדידו בפרוסת לחמו הפשוטה, ברם **”והוא יתן”** - כאשר בא לתת צדקה - **”מעדני בולך”** - נתן את המאכלים המשובחים ביותר. כך צריך לנהוג כל אדם מישראל, לחיות בפני עצמו חיים פשוטים וצנועים ואליו צדקה יתן מן הטוב ומן המובחר.

(מעינה של תורה)

”אשר לקוזתי מיד האמרי בזורבי ובקשתי” (מח,כב)

מובא ב”קהלת יצחק”: **”בחרבי ובקשתי”** - במצוות ובמעשים טובים. (מדרש) בנוהג הוא במלחמה, שבתחילה משתמשים בקשת, כדי לירות באויב מרחוק, ורק לאחר מכן, כאשר האויב מצליח להתקרב פנים אל פנים, משתמשים בחרב. ואילו היה כאן

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

”לא! בוא שב כאן ליד!” האברך התיישב ליד מרן, חרד ונרגש, ומרן אחז בידו ושאל: **”מה קרה?”** **”אני סובל ממונו כבר שלוש וחצי שנים, ואינני יכול לתפקד”**, מלמל האבר בקושי, ולפתע פרץ בבכי נורא ואיום. מימיו לא בכה כך. כל חומות הנפש שבנה לעצמו במהלך שנות מחלתו קרסו בבת אחת מול החום הממס שקרן ממרן. נחשולי דמעות פרצו מעיניו, והוא ייבב כילד קטן. **”אני לא מסוגל יותר”**, בכה, **”לא מסוגל!”** ואז ארע דבר מוזר. מרן הכניס את אצבעו לפיו של האברך, ומתח את לחיו מבפנים, ובידו השניה החל סוטר על לחיו האחרת. המשך דקות ארוכות בירך מרן את האברך בכל מיני פסוקים נדירים ועלומים, כשבכל אותה עת הוא סוטר על לחיו של האברך שוב ושוב. המזכיר עמד מן הצד המום. מחזות רבים ראה בחדרו של מרן, ובכל זאת, היה זה מחזה יוצא דופן. במשך שבע דקות תמימות, כך כל בי שעונו של המזכיר, החזיק מרן את אצבעו בפיו של האברך, ברכו בפסוקים וסטר על לחיו, שלושים או ארבעים סטירות. והאברך? אודנו בוכה במר נפשו... לבסוף הוציא מרן את אצבעו מפיו של האברך, אחז בידו ואמר שתי מילים: **”סבלנות, סבלנות!”** ובכך תם הביקור. המחלה הקשה נעלמה זמן קצר לאחר מכן. תוך שבועיים חלף לו הדיכאון הקשה, והמרה השחורה נמוגה. וכעבור חודשיים בלבד, כבר עמד האברך על רגליו כשהוא בריא ושלם. חיינו ניתנו לו במתנה...

מעשה באברך חשוב מירושלים, שמחלה קשה תקפה את גופו. צעיר לימים היה, בשנות העשרים לחייו, אולם מחלת המונו שהשביתה אותו, ווירוס ה - CMV שתקף את הכבד שלו, גרמו לו להרגיש כמי שעומד על סף מותו, רחמנא ליצלן. כל הזאת יד היתה כרוכה במאמץ עצום, כל תנועה היתה שקולה כהרמת קילו גרמים רבים. שלוש שנים וחצי סבל האברך הצעיר מן המחלה הקשה, כשהוא חש כי גם כוחות הנפש שלו אוזלים לאיטם... בתקופה האחרונה למחלתו החמיר מצבו, עד כדי כך, שמרה שחורה השתלטה עליו. **”קצתי בחיי”**, לחש לרעייתו, **”איני אלא מת מהלך”**, ה' ישמרנו. ואז הציע לו אחד מידידיו, תלמיד חכם מתלמידי של מרן (הגאון הגדול ר"ע יוסף זצ"ל), לעלות אל ביתו של מרן ולבקש ברכה. **”רבים ביקשו ונושעו”**, שח לו. ואכן, האברך החולה אסף את שארית כוחותיו וביקש מידיד אחר שלמד אותו בכולל, ואשר שימש כמזכירו של מרן באותה תקופה, להסדיר לו פגישה אצל מרן. יום שיש היה זה, כאשר נסע עם רעייתו אל ביתו של מרן. בהגה אחזה אשתו. הוא - אפילו לנהוג לא היה מסוגל... במאמצים כבירים עלה אל ביתו של מרן, והוכנס לחדרו. מזכירו של מרן סיפר למרן במילים קצרות על העומד מולו: **”זה תלמיד חכם, לומד איתנו בכולל, הוא סובל נורא!”** מרן הרים את עיניו הקדושות מן הספר והתבונן באברך הצעיר. **”שב”**, הורה לו. האברך התיישב מעבר לשולחן, ומרן קרא לו.

והייתם לי סגולה

יראת שמים - הסגולות הנכונות לחיזוק האדם ביראת שמים: שיהיה מצוי הרבה בבית הכנסת ובבית המדרש. לבקש שלום. להזהר לקיים מצוות עשה של **”מפני שיבה תקום”**. ליתן מעשר. לעסוק בתורה בתמידות, מידי יום. להיות עניו ושפל. להחזיק בביתו ספרי בלכה ומוסר. כשאוכל בשבת לחשוב שהוא לכבוד שבת. למעט הדיבור ולהרבות בשתיקה. ולהתפלל להקב"ה שיחזקהו ביראת ה' טהורה.

(סגולות רבותינו)

מדברי ראש הישיבה הרב"ג ר' יוסף מוֹגְרַבִּי שליט"א

זינוך הבנים

ילדים בוחנים הורים!
היתכן?

ישנם ילדים שנחפזים לרוץ לאימם, כאשר אביהם מעניש אותם, או להיפך - רצים לאבא כאשר אמא מענישה אותם. תנו גיבוי לבן-הזוג, והפגינו אחדות. אם אחד מכם ינסה לשנות את העונש שבן-זוגו קבע, הילד לא יתייחס להבא לעונשים ברצינות, כיון שתמיד יוכל לקבל "חנינה" מהצד השני. אפילו אם קיימים חילוקי דעות בין בני-הזוג לגבי אופן חינוך ילדיהם, אסור לילדיהם להרגיש זאת. הילדים זקוקים להרגשה שקיימת התאמה מלאה בין הוריהם ותמימות דעים שוררת ביניהם. כאשר הם רואים את ההורים מתקוטטים, הם יהפכו חסרי בטחון עצמי. הם ירגישו קרועים באהבתם לכל אחד מההורים, ולא ידעו מה עליהם לעשות. לעומת זאת, כאשר ילד רואה כיצד הוריו אוהבים ומכבדים זה את זה, הוא ירגיש בטוח ומאושר. ילדים מבתים בהם ההורים מתקוטטים ביניהם, עתידים לסבול מבעיות רגשיות, כיון שיציבותו הנפשית של הילד נובעת מכך שיש לו הורים אוהבים, שאוהבים לא רק אותו אלא אף זה את זה.

מכיר אני אישית בחור שלמד עימי בישיבה (לפני למעלה מעשרים שנה) והיה בקי בחצי ש"ס (לפחות) והיום... ה' ישמרנו, ומה הביא אותו לכך? את זה הוא סיפר לי בעצמו, ימי בין הזמנים היו עבורו ימי ירידה רוחנית משום שאביו תמך בדרכו ואימו היתה "הפוכה", וכל מה שזה אסר זה התיר ולהיפך, עד שלבסוף עשה דרך "שלישית" משלו והתדרדר לתהום רבה. אלו הם התוצאות של מחלוקת בין ההורים, והילדים בוחנים אותנו וכשהם מצליחים "בבחינה", יש מסיבת "סיום", וה' יצילנו.

שלום בית

חיי נישואין - מבחן המידות

מעשה ברבי יחיאל דנציג מאלכסנדר, ששהה במעיינות הרחצה בלויית בנו ומשמשו. נודע לו כי באותו מקום שוהה גם אברך אחד מנכדי אחד מגדולי הצדיקים. שלח את בנו לומר לו, שהוא רוצה לבוא אל אכסניתו ולהתראות עימו, לכן שיקבע שעה שיוכל רבי יחיאל לבקר את האברך. הנכד קבע למחר בשמונה בבוקר. למחרת הזדרז רבי יחיאל והלך עם בנו אל האכסניה של הנכד. כשבאו, להפתעתם לא מצאוהו כי הקדים לצאת. לא הקפיד רבי יחיאל, העביר על מידותיו ושלח שנית שליח לקבוע זמן אחר. וכך חזר הדבר כמה פעמים, רבי יחיאל הולך כפי השעה שקבע, והלה בחוצפתו נעדר מהבית, הדבר חרה מאד לבנו על הזילזול שהאברך נוהג בכבוד אביו. פייסו אביו: ראה נא בני, הרי עיקר עבודתינו כל הימים היא על מידת ההכנעה והעברה על המידות, ועתה משבאה לידינו הזדמנות לבצעה הלכה למעשה, לא נקיימנה?! ולא זו רבי יחיאל משם, עד שסוף כל סוף נפגש עם אותו אברך.

סיפור זה הוא "עדין" מדי לנסינות בחיי הנישואין, האיחורים החוזרים והנשנים של בן/בת הזוג, ההבטחות לשינוי (אולי לימים או שעות?), ולמי אין עוד רשימה ארוכה?

הכל הוא מבחן המידות האמיתי, ההזדמנות להשתלם במידות טהורות מתנת הבורא להשלמת "האדם" שבנו, וככל שנרבה בעבודת המידות, נקצור את פירות האושר והשלום, ויהיה ה' עימנו.

אמרי שפר

הרה"ק רבי חיים יוסף דוד אזולאי אומר: לעולם יודה על האמת ולא יבוש אף מקטן שבקטנים ואמרו "מודים דרבנן הם שבחן".
הרה"ק רבי דוד בודניק אומר: מה שיש בדמיון יש במציאות מה שיש בשקר יש באמת מה שיש באיסור יש בהיתר העיקר הנקודה האמיתית.

הרה"ק המגיד ממזריץ' אומר: בפשטות ותמימות - אפר להגיע אל האמת.

הרה"ק רבי יוזל מנוברדוק אומר: רחמנות במקום רחמנות - זוהי אמת המופיעה בצורת אמת, אכזריות במקום רחמנות - זהו השקר בצורת שקר, רחמנות במקום אכזריות - זהו שקר המופיע בצורת אמת, אכזריות במקום אכזריות - זוהי ה"אמת" הנאלצת להופיע בצורת שקר.

(פתגמים נבחרים)

